

MEDLEMMER:

Ørjan Djønnø (programstyreleder)

Mikkel Wettre

Torkell Bernsen

Taran J. Neckelmann

Sofie Haugland Eriksen (studentrepresentant)

Sara Bjørneset (sekretær)

Møte 2/2024

Innkalling til møte i Programstyret ved Institutt for design (PSDE)

Torsdag 29.02.2024. kl. 13.00

303

I) Godkjenning av innkalling og dagsorden

Sak til eventuelt: Endre antall ord på Masterteksten

II) Godkjenning av protokoll

III) Saker:

PSDE 06/24

Godkjenning av emnerevisjoner

Saksfremlegg ettersendes. I mellomtiden er arbeidsdokumentene for nye emnebeskrivelser tilgjengelig her: [Ferdig revidert](#)

PSDE 07/24

Krav om bruk av to sensorer – emnekartlegging

Saksfremlegg på neste side.

PSDE 08/24

Sensorveiledning til avsluttende eksamener

Saksfremlegg med forslag til sensorveiledning på side 5.

IV) Orienteringssaker:

- Oppretting av nytt emne i Design Thinking

V) Eventuelt

Sak nr.: 06/24

ePhorte saksnummer:

Sakstype: vedtak

Møte: 29.02.24

Godkjenning av emnerevisjoner for BA design

Bakgrunn

Da bachelorprogrammet i design ble reakkreditert ([fakultetsstyresak 80/21](#)), ble dette gjort under forutsetning av at emneporteføljen og studieplanen skulle kvalitetssikres og følges opp i tråd med fakultetsstyrets og studiekvalitetskomiteens merknader. Institutt for design ble gitt en toårsperiode med frist satt til desember 2023 for å implementere nødvendige endringer.

En dedikert arbeidsgruppe, bestående av Ørjan Djønne og Mikkel Wettre, har utarbeidet reviderte emner for BA design som nå legges frem for behandling i PSDE.

Foreslåtte endringer i emnegruppene:

Lenker til alle reviderte emner finnes her:

[Reviderte emner for studieretningen møbel og romdesign/interiørarkitektur](#)

[Reviderte emner for studieretningen visuell kommunikasjon](#)

[Reviderte emner for felles begge studieretningene](#)

I det innsendte materialet foreslås det å legge ned ett emne DOR200 Designstrategier og prosesser. Dette emnet byttes ut med et nytt emne, Sanselig design (DOR201). Ingen emner er foreslått med endret studieomfang/studiepoeng. I de reviderte utgavene foreslås det nye titler i flere emner. Dette er markert for emnene det gjelder i vedleggene over, men studiestrukturen forblir i all hovedsak slik den ble godkjent i 2021. Mulighetene for utveksling blir foreslått å skje i samme semester som gjeldende planer. Studieprogrammet innfrir studieforskriftens til omfang og sammensetning og det er tatt høyde for en struktur og inndeling i emnestørrelser i henhold til introduksjonsemner (100-nivå), og videre fordypnings- og spesialiseringsemner i praksis, teori og metodikk, gjennom det 2.- og 3. studieåret (§3-1).

De reviderte emnene er gjennomgått med et spesielt fokus på å sikre treffende læringsutbyttebeskrivelser, som sikrer progresjon og korrekt nivåplassering iht. kvalifikasjonsrammeverkets beskrivelse av bachelor (nivå 6.2). Videre bærer emnebeskrivelsene preg av en tydeligere sammenheng mellom emnenes mål og innhold, undervisnings- og arbeidsformer, læringsutbyttebeskrivelser og vurderingsformer. Tidligere har flere emnebeskrivelser hatt overlappende beskrivelser, som i de nye utgavene er forsøkt ryddet opp i.

Læringsutbytte

Institutt for design legger spesiell vekt på læringsprosesser der studentene er aktive og tar utgangspunkt i praktiske og utforskende tilnærminger, som beskrevet i programbeskrivelsen.

Dette er spesielt vektlagt i de ulike spesialiseringsemnene i studieretningene. De foreslåtte beskrivelsene er utformet i tråd med Kvalifikasjonsrammeverket med spesiell vekt på kravene for både progresjon og nivåplassering.

Vurderingsform

Alle vurderingsformer gjennomgått mht at studenter bør prøves på ulike måter i løpet av studieforløpet. Videre er det et mål at prøvingen underbygger praktiske, skapende læringsprosesser. Det innsendte materialet bruker dermed ofte vurderingsformer der studentene må vise til skapende arbeid eller prosjekt. Mappevurdering brukes i stor utstrekning som vurderingsform (ofte uten muntlig del), men med ulike krav til mappens innhold. Dette er tilpasset emnets innhold og arbeidsformer. Selv om vurderingsformen er lik, utarbeider likevel studentene varierte eksamensoppgaver i emnene. "Bestått"/"ikke bestått" brukes som vurderingsuttrykk for alle vurderingsformer. I enkelte emner kan vurderingsformen forenkles med digitale innsendelser, men kravene i studieforskriftens §7-2 om vurderingsform er generelt ivarettatt.

Det er pr.dd. ikke utarbeidet sensorveiledningen (jf. Studieforskriftens, dette bør komme på plass så raskt som mulig. Programstyret må ta stilling til hvordan sensorveiledninger best mulig kan tjene instituttets emneportefølje og fag.

Valgemner

Vedlegg 3 gir oversikt på alle valgemner som foreslås for BA. Studieprogrammet har 10 frie studiepoeng (lyseblått felt) i fjerde semester. Instituttet tilbyr to valgemner, DES225 og DES235, som dekker hele studentmassen. For øyeblikket tilbyr instituttet ingen tverrfaglige valgemner på BA-nivå. For å styrke yrkesrelevansen i programmet har instituttledelsen signalisert en mulig endring der valgemnet DES235 Profesjonsrelatert praksis gjøres obligatorisk. En slik endring ligger ikke i innsendt materiale, men blir del av programevalueringen.

Obligatorisk undervisningsaktivitet

I innsendt materiale foreslås det bedre tilpasset bruk av obligatoriske krav. Dette er som regel aktiviteter som naturlig passer inn i undervisningsopplegget for emnene. Det er ikke knyttet oppmøtekrav i form av prosentvis tilstedeværelse. Studieadministrasjonen og instituttet samarbeider om å utvikle effektive dokumentasjonsmetoder for registrering av obligatoriske aktiviteter.

Ressursbruk og infrastruktur

Studiestrukturen for BA design bærer fortsatt preg av et forholdsvis stort emneantall med flere emner på 5 sp. Ved sykdom, permisjon eller stryk kan dette medføre at studenter møter flere strukturelle hinder som gjør det vanskelig å komme i takt med ordinær studieprogresjon. I tillegg krever små emner tilsvarende fagadministrasjon og studieadministrasjon som et større emne. Mht instituttets bemanningskapasitet kan man trolig hente noe ut på større, men færre emner. Det gjør studieprogrammet mindre sårbar for uforutsette hendelser.

Emnebeskrivelsene er likevel konkrete og tydelige på faglige mål og intensjoner og hvordan dette skal oppnås i form av tilgjengelig areal, verktøy og ressurser. For at instituttets studiestruktur bedre skal kunne passe inn i fakultets øvrige studietilbud, anbefales det at

instituttet i større grad åpner opp for å timeplanlegge emner over hele semester. Instituttets måte å gjennomføre emner rekkevis, ett etter ett, kan med fordel løses opp i enkelte semester. Spesielt gjelder dette for fjerde semester, der studenter kan ta andre valgemner ved andre institutt. Formelt sett anses kravet i tilsynsforskriften (§2-2 (4)) som tilfredsstillt, men med rom for forbedringer, spesielt mht. timeplanlegging og størrelse på enkelte 5 sp emner.

Forslag til vedtak:

PSDE godkjenner arbeidsgruppens forslag til reviderte emner, med de bemerkninger som fremsettes i møtet.

PSDE godkjenner revidert studieplan for Bachelorprogrammet i design med reviderte emner og rekkefølgebeskrivelser.

PDSE godkjenner at emnet DOR200 legges ned til fordel for et nytt emne i Sanselig design (DOR201)

Saksbehandler: SABJ

Sak nr.: PSDE 07/23

ePhorte saksnummer:

Sakstype: Vedtak

Møte: 29.02.2023

Krav til to sensorer

Bakgrunn

Fra 1. januar 2024 har Universitetet i Bergen innført ny forskrift om studium. Studieforskriften omfatter de juridiske rammene for blant annet eksamen. I tillegg har fakultetsstyret 14.12.2023 vedtatt KMDs utfyllende retningslinjer (fakultetsstyresak 81/23) som presiserer visse punkter i forskriften. Samtidig er Kunnskapsdepartementets forslag til en ny universitets- og høyskolelov til behandling i Stortinget, og dette kan bety at UiBs og fakultetets regelverk må vurderes på nytt i nærmeste framtid.

I påventet av ekstern fagfelles vurdering av vurderingsordningene, må programstyret gi en uttalelse på hvilke skapende eksamener som kun kan ha interne sensorer.

Til saken

Den nye studieforskriften gir fakultetene mulighet til å gjøre lokale vurderinger av behov for ekstern sensor.

Ifølge den nye studieforskriften § 9-8(2) *I disse tilfella krevst det minst to sensorar:*

- a. munnleg, praktisk, utøvande og/eller skapande eksamen der minst ein av sensorane som regel skal vere eksterne,*
- b. sensur av masterprosjekt, der minst ein av sensorane må vere ekstern [...]*

(3) Fakultetet kan i utfyllande reglar setje eigne reglar for talet på sensorar, så lenge dei er strengare enn første avsnitt. Dersom det ikkje er ekstern sensor på munnleg, praktisk, utøvande og/eller skapande eksamen, må ordninga godkjennast av fakultetet basert på ekstern fagfelle si evaluering av vurderingsordninga.

(4) Som ekstern sensor etter andre avsnitt reknar ein den som ikkje er tilsett i hovud- eller bistilling ved UiB på sensurtidspunktet og som heller ikkje har deltatt i undervisninga på emnet det aktuelle semesteret.

KMDs utfyllende retningslinjer legger til at *det må fremgå av ekstern fagfellerapport hvilke emner det evt ikke er nødvendig med ekstern sensur.*

Studieadministrasjonens fortolkning av UH-lovens krav om to sensorer er blant annet for å sikre upartisk vurdering. Dette prinsippet bør være sentralt i programstyret gjennomgang av det enkeltes emnets behov for antall sensor iht forskriftens føringer.

Tidligere sensurpraksis på Institutt for design

Utøvende/skapende studieprogram har tradisjonelt blitt sett som modningsfag. Studenter utvikler sin praksis allerede fra første studieår, med en forventet utvikling gjennom programmet, frem mot større gradseksamen. Nåværende praksis er derfor at eksterne

sensorer kun benyttes på avsluttende gradseksamen i bachelor- og masterprogrammet (DOR251, VIS251, DES350). På eksamener på lavere nivå er det derimot ikke et nødvendig behov for ekstern sensor dersom programledelsen anser at to interne sensorer kan utføre vurderingen på en upartisk måte som ivaretar studentenes rettigheter.

Per nå er ingen eksterne fagfeller oppnevnt for studieprogrammene på Institutt for design. Inntil en slik person er utnevnt og har levert en rapport, er det opp til programstyret og instituttrådet å evaluere hvordan dette rammeverket skal tolkes i forhold til eksamener i faget.

Ny sensurpraksis i henhold til gjeldene regelverk

For at programstyret kan gjøre en vurdering av hvilke emner som krever eksterne sensorer (jf. § 9-8 ovenfor), må programstyret også evaluere hvilke emner som anses som skapende.

Bachelorprogrammet

EMNE-KODE	NAVN	SKAPENDE EMNE?	MUNTIG?	TO SENSORER?	EKSTERN SENSOR?	KOMMENTAR
DES101	Introduksjon til design					
DES110	Felles designteori 1					
DOR100	Element og prinsipp i interiørarkitektur og møbeldesign 1					
DOR110	Materiallab					
VIS100	Element og prinsipp i visuell kommunikasjon 1					
VIS110	Typografi og meningsskaping					
DES120	Felles designteori 2					
DOR120	Formidling gjennom tegning og digitale verktøy					
DOR131	Eksperimentelle virkemidler og romlige strukturer					
VIS120	Tidsbaserte uttrykk og interaksjon					
VIS131	Visuell identitet					
DES200	Felles designteori 3					
DOR200	Lys, a-kustikk og farge					
DOR223	Form og anvendt estetikk					
VIS200	Designsystemer og interaksjon					
VIS211	Redaksjonell design og designjournalisme					
DES225	Fordjuping innan fagområdet					
DES230	Designhistorie, teorie og praksis					
DES234	Diskursiv design					
DES235	Profesjonsrelatert praksis					
DES236	Sosial design					
DES237	Teknologi og materialitet					

DOR236	Utstillingsdesign					
VIS234	MA-profilering					
VIS235	Illustrasjon					
DES242	Samfunnsrelaterte problemstillinger					
DOR245	Fokusområde innen interiørarkitektur og møbeldesign					
DOR246	Elementer og prinsipper i interiørarkitektur og møbeldesign 2					
VIS245	Fokusområde innen visuell kommunikasjon					
VIS246	Element og prinsipp i visuell kommunikasjon 2					
DOR240	Portfolio og formidling					
DOR251	Bachelorprosjekt møbel- og romdesign/interiørarkitektur		Ja	Ja	Ja	
VIS240	Portfolio og formidling					
VIS251	Bachelorprosjekt visuell kommunikasjon		Ja	Ja	Ja	

Masterprogrammet

EMNE-KODE	NAVN	SKAPENDE EMNE?	MUNTЛИG?	TO SENSORER?	EKSTERN SENSOR?	KOMMENTAR
DES310	Designpraksis 1 - Avdekking					
DES311	Design som forskning					
DES312	Designmetodikk					
DES320	Designpraksis 2 - Ideutvikling og eksperimentering					
DES321	Fellesprosjekt					
DES322	Kunstsarleg utviklingsarbeid 1					
DES324	Stedsutforskning					
DES330	Designpraksis 3 - Utprøving og bearbeiding					
DES331	Kunstsarleg utviklingsarbeid 2					
DES332	Nye nettverk					
DES334	Programmering for design					
DES335	Byggteknikk					
DES350	Designpraksis 4 - Sammenstilling og formidling		Ja	Ja	Ja	

UNIVERSITETET I BERGEN

Programstyret ved Institutt for design

Sak nr.: PSDE 08/24

ePhorte saksnummer:

Sakstype: Vedtak

Møte: 29.02.2024

Sensorveiledning til avsluttende eksamener

Til saken

UH-loven fastsetter at *Det skal utarbeides skriftlig sensorveiledning til alle eksamener (§ 3-9), og at Sensorveiledningen skal være tilgjengelig for kandidatene etter at karakterer er fastsatt (§ 5-3).*

Per nå har sensorveiledningsdokumentene ikke blitt oppdatert sånn at de gjenspeiler nåværende emnestruktur. Situasjonen er mest hastende i de gradsgivende emnene der eksterne sensorer må få veiledning om oppdraget i god tid før eksamen. Det har vært praksis ved instituttet at også studentene som skal ta avsluttende eksamen, har tilgang til sensorveiledning, og har blitt anbefalt å gjøre seg kjent med vurderingskriteriene når de forbereder sitt bachelor- eller masterprosjekt.

På bachelornivået er ikke nødvendigvis behov for endringer som går utover det tekniske (f.eks. emnekode, antall studiepoeng). På masternivået har det vært større endringer i emnebeskrivelsen til emnet DES350, sammenlignet med de tidligere emnene MAR4 og MAV4.

Forslag til sensorveiledning finnes i lenkene her:

[VIS251](#)
[DOR251](#)
[DES350](#).

Forslag til vedtak

PSDE godkjenner oppdatert sensorveiledning til DOR251, VIS251 og DES350 slik de er skissert i saksfremlegget.